

Záznam z Akademického fóra X **Diskuse k státním maturitám I**

Veřejný a volně přístupný seminář se konal ve čtvrtek 11.2.2010 ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.

Přílohy:

- P-1. Účastníci AF-X.
- P-2. Jiří Zlatuška: K možnostem užití státních maturit ...
- P-3. Petr Piřha: (Devět upozornění.)
- P-4. Příspěvky A. Valkárová, J. Musilová, V. Šťastná, M. Černožorský, J. Rákosník.

1. Zahájení. Informace.

Seminář zahájil ve 14:15 M. Černožorský uvítáním a těmito informacemi:

- 1.1. Došlé korespondenční diskusní příspěvky pro AF-X (J. Musilová, M. Černožorský).
- 1.2. Příznivý stav jednání o seminární účasti profesora Švejnara (člen Rady pro reformu vysokoškolského vzdělávání). V úvahu přichází květnové Akademické fórum.
- 1.3. Zájem o účast na některém jednání AF avizuje prof. Zdeněk Jirásek (člen RRVV).
- 1.4. Jsou k dispozici dokumenty „Analýza rozhodování Akreditační komise 2004–6/2009“ a „Stanovisko k materiálu Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze: Analýza rozhodování Akreditační komise 2004 – 6/2009“. Záležitost není na programu AF-X, tematika s vazbou na Akreditační komisi bude diskutována na některém z dalších seminářů.
- 1.5. 20.1.2010 se konala v Praze v Lichtenštejnském paláci konference „Maturita jako nástroj strategického partnerství vysokých a středních škol.“
- 1.6. Zájemci z řad emeritních rektorů ustaví 19.2.2010 neformální volné sdružení s názvem „Asociace emeritních rektorů“.
- 1.7. Státní maturity budou jedním z témat na celostátním setkání ředitelů gymnázií 24.–26. 3. 2010, pořádaném na Medlově Asociací ředitelů gymnázií.

2. Jiří Zlatuška: K možnostem užití státních maturit jako přijímacích zkoušek – jaký styl ověřování předpokladů ke studiu chceme podporovat?

K řadě otázek jsou stanoviska k prezentaci (P-2) patrná z diskusních příspěvků. V diskusi je možno pokračovat na Akademickém fóru XI, jehož úvodní částí bude Diskuse k státním maturitám II.

3. Diskusní příspěvky.

- 3.1. Petr Piřha: Projev 28.11.2009. (Devět upozornění.) (P-3)

Š. Zajac předložil se souhlasem autora projev prof. Petra Piřhy, ministra školství, mládeže a tělovýchovy v letech 1992–1994, na slavnostním zasedání parlamentního Výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu dne 18.11.2009 ke 20. výročí Listopadových událostí 1989.

3.2. Alice Valkárová:	K vypuštění matematiky z povinných osnov.	(P-4, #1)
3.3. Jana Musilová:	Čemu pomáhá nová koncepce (státní) maturity?	(P-4, #2)
3.4. Věra Šťastná:	K státní maturitní zkoušce.	(P-4, #3)
3.5. Martin Černohorský:	K diskusi o maturitách a o bezprizorných oblastech.	(P-4, #4)
3.6. Jiří Rákosník:	Ke škodlivosti mechanických přístupů k řízení	(P-4, #5)

Komentáře (M.Č.): V příspěvcích 3.2 a 3.3 jde o matematiku jako povinný, volitelný nebo zcela vypuštěný předmět, resp. o matematiku jako součást maturitní zkoušky. V příspěvku 3.3 se avizují pro AF-XI konkrétní příklady důsledků maturity bez matematiky.

Příspěvek 3.4 klade otázky týkající se účelu státní maturitní zkoušky, rozdílu vyšší a nižší úrovně a kompatibility s evropskými rámci kvalifikací.

(1) První částí příspěvku 3.5 je pasáž o maturitě z knihy o naší středoškolské reformě z třicátých let minulého století, dokumentující neměnnost řady hodnot, požadovaných od středoškolského vzdělávání. (2) Druhá část poukazuje heslovitě na vzdělávací koncepci dosahovat žádoucího cíle tak, že se cíl nevynucuje, ale nabízí jako poskytovaná možnost, a to takovým způsobem, že žák o využití této možnosti z vlastního rozhodnutí usiluje. (3) Některé oblasti vzdělávání spadající do působnosti ministerstva školství a/nebo Akreditační komise se jeví jako legislativně bezprizorní, aniž to vedoucí činitelé spojují se svými kompetencemi. Škod zjevných i latentních, ekonomických i jiných, si přitom nemusejí být vůbec vědomi, ačkoli by jim mohli zabránit. (4) Uzavřenost legislativních a exekutivních reformních grémií a netransparentnost jejich aktivit je dlouhodobým neduhem. Je to hlavní překážka úspěšnosti reformního úsilí, umožňující jak nevědomé nedbání, tak vědomé potlačování odbornosti.

Příspěvek 3.6 textem i obrazem připomíná samozřejmost, jejíž nerespektování způsobilo a nadále působí veliké škody, za které se zřejmě nikomu nepřisuzuje odpovědnost.

4. Volné diskuse.

1. Trvalou pozornost budí účelové chování vzdělávacích institucí jak vysokoškolských, tak v učňovském školství, vyvolané způsobem financování. Devalvace vzdělávacího procesu tak pokračuje.
2. Je problematické vidět podpurný moment ve prospěch připravované koncepce státní maturity v získávání vysokých škol pro rozhodnutí přiznat maturitě funkci úspěšné přijímací zkoušky, když některé z nich přijímací zkoušky nemají a k přijetí stačí absolvování jakékoli střední školy.
3. Na konferenci zmíněné v bodě 1.5 se nemluvilo o Národních srovnávacích zkouškách a o Společnosti Scio. Při počtu uchazečů přijímaných na vysokou školu na základě NSZ by se dalo čekat, že to nezůstane bez povšimnutí.
4. Nejsou zveřejňovány údaje o konkrétní alokaci prostředků určených na zabezpečení státních maturit. Při jejich nákladnosti tím může narůstat v odborné i laické veřejnosti nedůvěra.

Seminář skončil v 17:15.

Brno, 15.2.2010

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
 předseda OS ČFS JČMF Organizace výzkumu
cernohorsky@physics.muni.cz